

ጥዕፈር

የአርሶአደሮችና አርብትአደሮች የሰማት መድኃኒት

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ የተቀናጀ ዘላቂ ግብርና

በየሦስት ወሩ የሚታተም

ቅጽ 1 ቱጥር 1 ሐምሌ 2003

አዲስ የአርሶአደሮች እና አርብትአደሮች የልማት መጽሔት ለህትመት በቃ

ጋዜጠኞች የተፈጥሮ ግብርና ተቋምን ጉብኙ

ከተለያዩ የግልና የመንግስት ሚኒስቴሮች ተቋማት የተውጣጡ የልማት ጋዜጠኞች በሚል ርዕስ ፕሊንግ ሊትዩኔያ በተባለ መንግስታዊ ያልሆነ የልማት ተቋም ለሁለት ቀን ባዘጋጀው ስልጠና ላይ የተሳተፉ ጋዜጠኞች በአዲስ አበባ የሚገኘውን የባዮ ኢንዱሚ የተፈጥሮ ግብርና ተቋም ጉብኙተዋል።

በጉብኙቱ ወቅት የተቋሙ ዋና ሥራ አስፈጻሚ የሆኑት ዶክተር ጌታቸው ትኩረት እንደገለጹት የተቀናጀ ሁሉን አቀፍ የአሰራር ዘዴ መሻገው ችግሮች ሲሆኑ መድረሻውም ማክራጭ ኢንዱሚ እና አካባቢያዊ ጉዳዮችን በአንድነትና በተቀናጀ ሁኔታ መፍታት እንደሆነ አያይዘው ገልጸዋል።

ጋዜጠኞችም በተቋሙ ውስጥ በመሰናገጥ ላይ የሚገኙ ምዕራብ ተፈጥሮ ተኮር የተቀናጀ የግብርና አሰራርን መመልከት ችለዋል።

በመተጠልም በተቋሙ አገዛዝ አራሳቸውን ከግዳጅ እንጨት ስብሰባነት ወደ ተቀናጀ የከተማ ግብርና የሰጠው አራት መቶ ስቶች የሚሆነውን የተቀናጀ አራት አገዛዝ ተቋም ጉብኙተዋል።

በመጨረሻም ከጋዜጠኞች ስብሰባቸው የተለያዩ ጥያቄዎች የተፈጥሮ ግብርና ተቋሙ ጻይሬስተር ምላሽ ሰጥተዋል።

ጥፈር ተባብሮ የተሰየመው ይህ መጽሔት በግብርና ልማት ዙሪያ ላይ ትኩረት የሚያደርግ ሲሆን ከሆነው የሐምሌው ጀምሮ በአርሶአደሮችና አርብት አደሮች ዘንድ ለገባብ ይበቃል። ጋዜጣው በባዮ ኢንዱሚ አፍሪካ እና በተቀናጀ ተፈጥሮአዊ እርሻ እንቅስቃሴዎች የሚሆኑት እና ተከናውኖ ሸግግር ይኖራል በየሦስት ወሩ ታትሞ ለአርሶአደሮች የሚሰራጭ ሲሆን የተለያዩ አዳዲስ የግብርና ግብአቶችን፣ ተከናውኖዎችን፣ ልውውጥን በሁሉም አርሶአደሮችና አርብትአደሮች ዘንድ በማስፋፋት ምርታማነትን የሚሻሻልና አካባቢን መጠበቅ በማንነት የሚያተኩርባቸው ጉዳዮች ናቸው።

የመጽሔቱን መውጣት አስመልክቶ የባዮ ኢንዱሚ አፍሪካ ተቋም ጻይሬስተር የሆኑት ዶክተር ጌታቸው ትኩረት እንደገለጹት የግብርና ስራ ክንፈ ወደ ጊዜ እየተለዋወጠ ይገኛል። እንደገና ተከናውኖዎች በአካባቢ ላል በሚያመጡት ተሰላና ምንጭ ጠቀሜታቸው አጠቃላይ ሆኗል። እንደገና ደግሞ ጥርና ፈጣን ጠቀሜታ በማስገኘት ለአርሶአደሮች ጠቀሜ ሆነው ተገኝተዋል። ስለዚህ አርሶአደሮች አዋጪና ብዙ ግብአት የማጥፋት ጠላቱን የተቀናጀ ምርምር የተረጋገጠ ዘላቂነት ያላቸውና ከአካባቢ ጋር ተስማሚ ምርትን በአጥፍ መጨመር የሚያስችል ተከናውኖዎችን ለአርሶአደሮች ማላወቅ ያስፈልጋል። ስለዚህም የመጽሔቱ ትኩረት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ የተቀናጀ ዘላቂ ግብርናን ለአርሶ አደሩ ማስተማር መልካም ተማሮችንም ለሌሎች ማስተዋወቅና በግብርናው መስክ የውይይት፣ የተከናውኖ ሸግግር መድረስ መፍጠር ነው።

መጽሔቱ በመጀመሪያ እትሙ ዜናችን እና አምዶችን አካባቢ የሆነ ሲሆን አምዶቹም ትኩረታችን የጋዜጣውን ተጣይ አቅጣጫ የሚጠቁም አምድ፣ ሁሉን አቀፍ የተቀናጀ ልማት የተለያዩ የልማት ዘርፎች የሚተነተኑበት አመድ፣ ከአርሶ አደሩና አርብት አደሩ አንደበት ተማሮች የሚዘጋጁበትና የሳይንስና ተከናውኖ ውጤቶች የሚወስዱበት አምዶች ይኖራታል።

በዚህ ሰትም

ትኩረታችን
ሁሉን አቀፍ የተቀናጀ ልማት
ከአርሶአደሩና አርብትአደሩ አንደበት
ሳይንስ እና ተከናውኖ
አምዶ
ለዕረፍት ጊዜዎ
የአርሶ አደሮች ስልጠና የጊዜ ሰቢዳ
ለጥያቄ ምላሽ
ጥቆማ
ለአስተያየትዎ

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ግብርና መሰረቱ ከተፈጥሮ የወሰዱትን መሰሪያ መተካት ነው።

ትኩረታችን

ተፈጥሮን መሠረት ያደረገ፣ የተቀናጀ ዘላቂ ግብርና

ስንል ምን ማለታችን ነው?

ተፈጥሮን መሠረት ያደረገ ግብርና ምንድን ነው?

ኢትዮጵያን በመሰላት በማደግ ላይ ያሉ ሀገራት ግብርና መሠረታዊ የኢኮኖሚ የልታ(የሥራና የገቢ ብሎም የውጭ ገንዘብ መሠረት) ነው። ይህን የኢኮኖሚ አምድ የሆነውን ግብርና ዘላቂ ማድረግ እና በተቀናጀ መልኩ ማክናወን የምንባዘ ዋስትናን ማረጋገጥ ብቻ ሳይሆን በመስኩ የሚያታገሙትን ተጋላጭነት ማክናወንም ጭምር ነው። ዘላቂነት ያለው ግብርና እኩዌሪያዊ እና ተፈጥሮዊ ሁኔታዎችን ጠብቆ ለተተላላቂ ትውልድ ለማስፈጸም መሠረት ነው።

በዘላቂነት 16 አመታት ሀገር በቀል የሆነው ገልልተኛ ለትርፍ ያልተቋቋመ መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት ባዮ ኢኮኖሚ እና ሌሎች ተፈጥሮ ተኮር የተቀናጀ የአሠራር ዘዴን በሀገሪቱ በገጠተኛ ደረጃ ላይ ለሚገኙ አርሶአደሮች ሲያስተምር እና ሲያሰልጥን ቆይቷል። በዚህም በተለያዩ የሀገሪቱ የግብርና ስነ ምግባር የሚገኙ የመከራ እና ሠርቶ ማሳያ ባዪያዎች እንዲኖሩ አድርጓል።

የተቀናጀ ተፈጥሮ ተኮር የአሠራር ዘዴ ቀልፍ በተቻለ መጠን ብዙ ሊኖር ይችላል። ውስጥ እንዲቆይ በማድረግ እኩዌሪያዊ ሁኔታን የማይጎዳ እና ከውጭ ግዳሌትን (ስው ስራሽ ማባባሪያ) የማይጠቀም ግብርናን ማስፋፋት ነው።

ግብርናችን የተፈጥሮ ሀብት የሆኑትን መረት፣ውሀ፣ደንገገና ሌሎችን ላይጎዳና ሳያላሽ ሲሆነውን ማለታችን ነው። በመሆንም ግብርና ከአካባቢ ያዊ ሁኔታ ጋር ተስማምተና ተግባራዊ መከናወን ይኖርበታል። በዚህም ዘመናዊ አስተራረስ፣የአፈር ጥበቃ፣የውሀ አጠቃቀም እና እያያዘን ያማክስ መሆን ገድ ይለያል።

የተቀናጀ ግብርና ማለትስ ምንድን ነው?

ተፈጥሮን መሠረት ባደረገ መልኩ የግብርና ግዳሌትን፣ ተከናዎኝነትን እና ስውቀትን በማግኘት፣ ግብርናችን የሌለት ተክለት ነርቶንን የምንሻሻልበት ዘዴ ሲሆን ተፈጥሯዊ ዘመን መንገድ የአፈር ለምትንን በመጠበቅ የመረት እና የውሃ አጠቃቀምን በማሻሻል እኩዌሪያችንን በማይጎዳ መልኩ ግብርናችንን ለናገናውን ስንችል ነው።

በዚህም በተጨማሪ የግብርና እንቅስቃሴያችን ከአጠቃላይ ማህበራዊ፣ኢኮኖሚያዊ እና እኩዌሪያዊ ሁኔታዎች ጋር ሊተያይባለሉት ዘርፎች ትምህርት፣ ጤና እና ማህበራዊ ግልጽነት ጋር መስተጋብር ፈጥሮ አጠቃላይ ለውጥ ማምጣት ማስመዘንዘዝ የሚችልበት አሰራር ነው።

ዘላቂነትስ?

ዘላቂነት ማለት ዛሬ የምንከተለው ግብርና ተፈጥሮና ላይኛና እና ላይከከል ለሚተየለው ትውልድ አረንጓዴ እና ሰለማዊ ብሎም የህልደን እኩዌሪን አውርሶ ማለፍ ነው።

የዛሬው የግብርና እንቅስቃሴያችን የመጭውን ትውልድ የመኖር ሀልደና መጎዳት የለበትም ይቆይውን ዛሬ እኩዌሪያችንን እና ተፈጥሮዊ ሀብታችንን በመንከባከብና በመጠበቅ ፍላጎታችንን በሚርካት ለመጨመር ትውልድ ፍላጎት መክበር የህክላችንን ጥረት ስናደርግ ነው።

ስለዚህም ዛሬ የምንጠቀማቸው የግብርና ተከናዎኝነትን እኩዌሪያችንን ባለመክከል እና ባለማላሽት ይልቁት ተፈጥሮን በሚጠቀሙት እና እኩዌሪን በሚያድስ መልኩ ለአገልግሎት ስናውላቸው ነው። ዘላቂ ግብርና የዛሬ ምርታማነትን ብቻ ሳይሆን ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ለውጦችን በማፍጠን የገንዘብ ትውልድ የመኖር ተስፋ በሰጠው ምንጫ ሁኔታ ማረጋገጥ ይኖርበታል። በዚህም ነው የጥፈር ጋዜጣ ትኩረት ዘላቂ ግብርናን ሳይገነዘብ ተከናዎኝነት መሠረት ባደረገ መልኩ ከተቀናጀ ሁሉን አቀፍ ልማት ጋር በማተኛነት ተፈጥሮን በአግባብ

ጥፈር

ጥፈር በሁሉም የሀገራችን አርሶአደሮች እና አርብቶአደሮች ዘንድ ለዘመናት አገልግሎት ላይ የሞላ ትርጉም ያለው ዛግላዊ የአርሻ መሣሪያ ሲሆን፣ በአፍሪካ ደረጃ ልዩ ግምት የሚሰጠው የግብርና ተከናዎኝነት ውጤት ነው። ስለዚህም ይህን ሀገር በቀል የአርሻ ተከናዎኝ ለሁሉም የተሰጠ ይሆን ዘንድ የጋዜጣችን ስያሜ ጥፈር ተሰኝቷል።

የጥፈር መጽሔት ምኞት ዓላማ ለትርፍ ያላተኮረ ከማንኛውም አመለካከት ገልልተኛ ዘመን መልኩ ተፈጥሮን ያማክስ ሁሉ አቀፍ የተቀናጀ ግብርናን በሁሉም አርሶአደሮች እና አርብቶአደሮች ዘንድ ማስተዋወቅ፣ ማስተማር፣ ማስፋፋት፣ የሰውነት እና ተከናዎኝ ሽግግር እንዲኖር ማስቻል ነው።

አሳታሚ

ባዮ ኢኮኖሚ አፍሪካ እና የተቀናጀ ተፈጥሮዊ ግብርና ሊንታርፒራይዝ አባዮ ቪዥን ፋውንደሽን ጋር በመተባበር የመልሰኩት ስፕን ቁጥር 3893 ለጻሕ ለበዛ ሊትዮጵያ የፋብሪካ ቁጥር 251-1-142767 የፋብሪካ ቁጥር 251-1-14-01-23 251-1-14-35-01 የአሜሪካ አድራሻ bea@oathionet.org

አዘጋጅ

መስፍን አጎናፍር

ሀሐፊ

ሐሳ መላካ ከፍተኛ አማካሪዎች ዶ/ር 1ታችው ትኩስት ዶ/ር ሰላማዊት አሰፋ ዶ/ር ታደሰ ነጋሽ ዶ/ር ፍስሀ ገሰብ

ስለዚህም በተፈጥሮ ግብርና ገጠራዎች ችሎታቸውን እና ከሁሉታቸውን ተግባራዊ ዘመን ስለሰጡ በማለት በዕውቀት ላይ የተመሠረተ ምርታማነትን መጨመር የሚያስችል አሰራር በተግባር ሊያከናውን ቆይቷል። ይህን ስልጠናም ያገኙ ገጠራዎችን በእኩዌሪያዊነት እስከ 10 የሚደርሱ ገጠራዎችን በማሰልጠን ስውቀታቸውን ማክረል ችለዋል። በአሁኑ ሰዓት በመላው ሀገሪቱ ከ40,000 በላይ ገጠራዎች በተገታ የተፈጥሮ ተኮር የተቀናጀ የግብርና ዘዴን ስውቀት እና ከሁሉት ያገኙ ሲሆን እነሱ ወደ 300,000 ለሚደርሱ ቤተሰቦቻቸው እና ሌሎች ገጠራዎች ስውቀታቸውን ያስተላለፋቸው ሁኔታ ተፈጥሯል። ይህ በተግባራዊነት በሁሉም አርሶአደሮችና አርብቶአደሮች ዘንድ እንዲስፋፋና የአኗኗር ሁኔታቸው እንዲቀይሩ ያግኛቸው ዘንድ የጥፈር ጋዜጣ ምን ተልዕኮ እና ትኩረት ነው።

ትኩረታችን ተፈጥሮን መሠረት ያደረገ የተቀናጀ ዘላቂ ግብርናን በሁሉም አርሶአደሮችና አርብቶ አደሮች ዘንድ ማስፋፋት ነው።

ሁሉ አቀፍ የተቀናጀ ልማት

በዚህ አምድ ጉዳይና ተኮር የሆኑ የልማት ተግባራት፣ የመሬት አጠቃቀም እና አያያዥ የዕዕባት አተካካል እና አስፈላጊነት፣ የአንገላት አርባብ እና ምርታማነት፣ የሰው ሀብት ልማት እና የአካባቢ አጠባበቅ አያያዥ በትኩረት ይተነተናል። የግልጫ-ምች አይታ። የአርሶአዊዎችና አርባብአዊዎች ልምድ እና

ሁሉ አቀፍ የተቀናጀ ልማት ምንድን ነው?

ዕማት ዘርፍ ብዙ አንድ ከአንድ የማይገናኙበት ሁኔታዎችን አካባቢ የሆነ የሰው ልዩ የዕድገት ዘዴ ነው። እነዚህም ሂደቶች ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና አካባቢያዊ ኩነቶችን የያዙ ናቸው። በግዳርና ልማትም ውስጥ አብረው ሊገዙ የሚገባቸው ተያያዥነት ያላቸው የልማት መስፈርቶች ናቸው። ይህ ግምገማ ለአካባቢ የልማት መስፈርቶች ልዩ ትኩረት ይሰጣል። የተቀናጀ ልማት የሚተገበሩበትን እና ለውጥ ማምጣት የሚያልፉበትን ዘዴ ይተነተናል።

በግዳርና ልማት ውስጥ ጥናቶች እና ተቀናጫው የመሬት ልማት ነው። መሬት የልማታችን ሁሉ መሠረት ሲሆን፣ የምርጫናናቸው ግዳርና፣ የምንመሠርታቸው የመኖሪያ አካባቢ፣ የአንገላት-ተቋማት እና የአካባቢ አጠቃቀሞች ሁሉም መሠረታቸው መሬት ነው። ስለሆነም ማንኛውም ተግባራት ሲከናወኑ የመሬት ልማትን ከግምት ያስገባ

እና ትኩረት የተቀረፀ ሊሆን ይገባል። ለላው የልማት ተግባርያችን ትኩረት ዕዕባት ናቸው። ዕዕባት በልማታችንም ሆነ በመኖሪያችን ህልውና ውስጥ ልዩ ቦታ አላቸው።

ለምሳሌ፣ ህንጻ፣ መንገድ ስንገባ፣ ከተማ እና መኖሪያ አካባቢያችንን ስንመሰርት ሁሉ ለዕዕባት ልዩ ቦታ ሊገኝላቸው ግድ ይላናል። ይህን የምንለው የሰው ልዩ ህልውና እና መኖር ከዕዕባት ጋር የተደረገ ስለሆነ ነው።

በሌላ መልኩ ለአንገላት የምንሰጠው ትኩረት የልማታችን ሌላ አካል ነው። አንገላት በዚህ የሚገኙ ለማይችን ጫምር በፋር የሚገኙ አራዊቶችን ያካትታል። ስለሆነም ከፍተኛ ጥበቃ እና አንክብዳ ልናደርግላቸው ይገባል። የሰዓላዊ ሀብት ልማት ከሁሉ የሚልቀው ነው። ሰው የልማት ሁሉ መሠረት ነው። የልማት ሁሉ

ትኩረት የሰው ልዩ ልዩ ልዩ ነው። የሰው ልዩ የጎር ሁኔታ መሻሻል፣ የጤና ሁኔታ መሻሻል፣ የጤናማ (ባልተዘዘ) አካባቢ መኖር መቻል ነው። ስለሆነም የልማታችንን ሁሉ ማሰሪያ የአካባቢ ልማት ይሆናል። አካባቢ የምንኖርበትን ህይወት ያላቸው እና የሌላቸውን ዘርፍ-ብዙ ነገሮች አካቶ የያዘ ሲሆን አካባቢ ለአርሻ የሚውል መሬትን፣ ለገጠሽ የሚያገለግል መስክን፣ ለግንደ ለተማ የሚውል ደንን አጠቃሎ የያዘ ነው።

በዚህም ውስጥ የፋር አራዊቶችን አዕጥፍን እና ሌሎች ህይወት ያላቸው ነገሮችን እናገናኛለን። አካባቢ የውሃ አካላትንም ይጨምራል።

በዚህ አገትም በመሬት ልማት ላይ ያተኮረ ልዩ ዝግጅት አትርጎሟቸዋል። መልካም ቆይታ።

የአፈር ለምነት፡- የግብርናችን መጀመሪያ እና መጨረሻ

ጠንካ አፈር ሀሰንም ስይነት የአፈር ንጥረ ነገሮች ሲኖሩት ይገባል። ተፈጥሮ ተኮር የተቀናጀ ዘላቂ ጉዳይ ደግሞ ለዚህ ምሳሌ ሲሆን ዝግጁ ነው።

ይህ የተለመደው አስተራረሳችን የአፈርን ለምነት በመቀነስ ምርታማነት እንዲያኖር የሚያደርግ ሆኖል ማለት ነው። በእኛ የአስተራረስ አካባቢ ከላለው ለመት ምርታችን ገለባ፣ ቅጠል ወይም የሰብል ግንድ ማላ ውስጥ መተው እንደሰጥነት የሚቆጠርበት ሁኔታ ነው። ነገር ግን ሁሉ አካባቢ የምንተቀኛው የላለው ለመት የሰብል አርገብ-ቸኛ የመሬታችንን ለምነት በመጠበቅ ምርታማ እንደገና የሚደርግ ናቸው። አዲሶቹ የአስተራረስ ዘዴ ምንም አልማረስ ወይም አንድ ጊዜ ቋኝ ማረስ የአፈርን አርገብት ይዞ አንዲቆይ የሚያደርገው ሲሆን ወሳኝ የዕዕባት ገጥረ ነገሮች እና የመሬታችን የላኛው ክፍል በገፋስ እና በውሃ አጥቦት እንዲይገባ የሚያደርገውም ጭምር ነው። ከነዚህ በተጨማሪ፣ አርሶአዊዎች ይህን ተግባር እና ምንም ላይይዘው (ሳያራ) ዘርን የመዝሬት ዘዴ ለመተግበር ይቻላል እንደሁ ይጠይቃሉ። በእርግጥ ከተለመደው እና ከሚያውቁት አሠራር ወጥቶ በግዳርና ውስጥ መግዛር እንደ አስተራረስነትና ከሌላ ሊቆጠር ይችላል። እኛ ግን የምንለው ምንጊዜም ሲሆን ገበሬዎች እዲስ ነገር መግዛር አለባቸው ነው።

በተለያዩ የአለማችን ክፍሎች ለምሳሌ አንድ ህንጻ፣ ሲኒማላ እና ፖሊስታን የተደረጉ ተፈጥሮ ተኮር ጉዳይና ጥናቶች ደጋግሞ ማረከን መተካስ ለሰንዶ ምርት መጨመር ያለውን አስተዋጽኦ እፈጥጠዋል። ስለሆነም ቀላሉ ዘዴ ዘርን በመሬቱ የላይኛው አካል መዝሬት እንደሆነ ደርሰውበታል። ይህም የአከፋር ዘዴ በምሥራቅ ህንጻ የተለመደና የሮዝ ምርት ከመሰብሰባቸው አስተዳዳሪ ስንደ የመዝሬት የቆየ ልምድ እንዳላቸው ለመገንዘብ ተችሏል። እነዚህ በአስያ ያሉ ገበሬዎች ቁኝ የተለዩ አይደሉም በሌሎች የግለሰብ ክፍሎች የሚገኙ ለምሳሌ የላገጥ አሜሪካ ሀገራት እንዲሁም ሰፊ መሬት ያላቸው የአሜሪካ ገበሬዎች አርሻን ባለማረስ ስንደን መዝሬት የግዳርና ምርትን ከመጨመር ባለፈ የአፈር ለምነትን የውሃ እና ሌሎች ህይወት ያላቸው ሀብቶች በአፈር ውስጥ ተጠብቆ እና ተሻሻለው እንዲገኙ እንደሚያደርጋቸው ለማወቅ ትላለን። ስለሆነም አርሶአዊዎች የመሬት አስተራረሳቸውን በመተካስ ግዳርናናቸውን አስተማማኝ፣ አካባቢ ጋር ተስማሚ እና ዘላቂነት ያለው ማድረግ ይችላሉ ማለት ነው።

ስዳዳሮች ዘዴዎች

አዳዲስ የግዳርና አሠራሮችን በተለይ መተካል እና መተግበር አስቸጋሪ ነው። ነገር ግን የግዳርና መሬታችንን በምርጫዎች ውስጥ የተለመደው አሠራር ደጋግሞ ማረከ፣ መቆፈር እና አዕባብን ከመሬት ውስጥ ፈጽሞ ማጥፋት ለአፈር ለምነት እና ምርታማነት መተካስ ምክንያት ሆኖ ቆይቷል።

ስዳዳሮች ዘዴዎች	ተፈጥሮን ተኮር ባደረገ ጉዳይ	በተለመደው ጉዳይ
በተገታ መዘን አፈርን አስጠብቅስ (አስጠብቅስ)	ደጋግሞ ማረከ እንደተገደ ወይም ረዳሞ እንደሚኖር በማድረግ ዘርን ይገጥሙ ይገባል። በተፈረ ቀደም ወይም ገጠሙ እንደሚቀደሙ ማድረግ ነው። ይህም መሬትን ላይኛው በተገታ አከፋርን መሬት ወይም መዘገፍ ነው። ይህ ለአፈርን ለደረጃደት ይዘጠባል።	የአፈር ጥገና ለምነት ለማሳደግ አፈርን መተካጠር ገበሬዎች የሚሰጡ ደብዳቤዎች ገደ ገን ለደረጃዎ ጊዜ ለደጋግሞ አገገጠና የገጠሙ ነገር የአፈር ጥገና ለምነት ለደረጃደት እየጠናከረ መሆኑ ነው።
በተገታ መዘን የአፈርን (የመረጥ) የላኛው ክፍል (ሰርን) መጠበቅ	የአከፋርን ቀረት ላካው ተጠቃሚ ገንደ ገጠሞ ለምነትን የአፈርን መሬት ላይ ወደ ገደ ይላል። እነዚህ ቀረት ላካት አፈርን ከመገንዘብ እና ከመሰርጭ የሚገደቡ ይሆናሉ። እንደዚህም አፈርን በአጠቃላይ የሚኖረውን አስተዳደርን የሚገኙ ይሆናሉ።	አፈርን የአከፋርን ቀረት ላካው የግለሰብ አፈር ጋር ይቀናቀሳል በዚህ ዘዴ ገንደ ለደረጃደት ለመገንዘብ አፈር ያለበትን እና ተካላዊ እርግን ይቀረጥ ማለት ነው። ይህ ደጋግሞ ተጠቃሪ እንደሚቀደሙ ያደርገዋል።
በተገታ መዘን አከፋርን በደረሰ ወይም በአንድነት በመቀየጥ መዘገፍ	የአፈር ለምነት መጠበቅ ወይም መጨመር ከአከፋርን የአከፋርን ቀደጥ በተመሳሳይ የጉዳይ መሬት ላይ መተካጠፍ ወሳኝ ነው። ከመተካጠፍ የምንዘፈጥን ዘርን ማረፈት ላይ	ተመሳሳይ አከፋርን በተከታይ ውቅያኖስ የሚዘፈሩት ዘዴ ይኖራል። ደረጃዎ የተዘጠጠ ላይ ደረጃ ያላቸው ዘዴዎች እና አፈርን ያደርጋል። ለመገንዘብ በሚቀናቀሱ ውቅያኖስ ዘር

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ጉዳይና መሰረቱ ከተፈጥሮ የወሰዱትን መሰሪያ መተካት ነው።

የክልር ልምት ... ከገፅ 3 የዛሬ

የተፈጥሮ ማሳባሪያ

የአንሳት የተዋሰነ የክልር ልምትን ይጠቀሳል። የተፈጥሮ ማሳባሪያ እና ኮንስትራክሽን ዓይነት የክልር ውስጥ ገጥረ ነገሮች የያዘ ቡድን ፍቱን እና የክልርን ልምት በማሳየት በኩል ውሳኔ ሚና ይጫወታል።

ሰለሆንም ተፈጥሮ ተኮር የተፋናጂ ግብርና ለክልር ልምት መጨመር ጥሩ መፍትሔ እና ዘዴ ነው። በክልር ማዕድናት መስክል የሚኖረውን አለመመዘኛውን በማስወገድ፣ ተፈጥሮአዊ የሆነ ነገር ክልር ውስጥ በመግባር እና በግርግር የክልርን ልምት ማሻሻል እንችላለን።

ነገር ግን ቀድሞ እንደገለጸው ይህ ሁሉ ነገር የሚሆነው በግብር ፈቃደኝነት እና መልካም አመለካከት ላይ ተመሥርቶ ነው። ይህም የግብርዎችን ምርታማነት በመጨመር እና ገዢዎችውን በማሳደግ የራሱ ሚና ይጫወታል።

ሊያጋጥሙ የሚችሉ ችግሮች

ከላይ በሚጠራው የጠቀሰናቸው የተፋናጂ ተፈጥሮ ተኮር የአስተራረስ ዘዴዎች ምስክርም በአንድ ጊዜ እና በአንድነት መተግበር ይኖርባቸዋል።

ከአርሶ አደሩና አርብቶ አደሩ አንደበት

በዚህ አምድ የአርሶ አደሮችን እና አርብቶ አደሮችን ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ የተፋናጂ ዘላቂ ግብርና ልምድና ተግባሮች ይተርጎሙታል።

የግራ እንገዳችን ወር ፋንታኅሽ አጥናቱ ይባላል። የከተማ ግብርን ወጪዎች ለሌሎች ተገባሪነትን የሚያሳዩትን ማህበር አቋቋሙ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛሉ። ወር ፋንታኅሽ አጥናቱ በአዲስ አበባ ከተማ ቆን ሚኒ እኩዚ ተወልደው ያደጉ ሲሆን ፈረንሳይ እኩዚ ደግሞ ከሰላላ አመት በላይ ነረዋል። ባለትዳር እና የሁለት ልጆች እናት ሲሆኑ እስከ አስረኛ ዘፍል ድረስ ተምረዋል። አላቸውን ከሚመስሉ ሌሎች መቶ ሃምሳ ሴቶች ጋር በመሆን የጉራራ ሴቶች ሁለገዛ ሀብረት ሥራ ማህበርን አቋቋመዋል። በማህበራዊ ልዩነት አመት ያህል በሊቀመንበርነት እና አሁን ደግሞ በገንዘብ ያቸንት እያገለገሉ ይገኛሉ። የምርጫ ጋዜጣ አዘጋጅ ከወር ፋንታኅሽ አጥናቱ ጋር ቆይታ አደርገዋል። መልካም ነባስ ።

ጥፈር:- የማህበራችሁ ስያሜ ምን ይባላል ?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- ማህበራችን የጉራራ ሴቶች ሁለገዛ የሀብረት የሥራ ማህበር ተብሎ ይጠራል።

ጥፈር:- አርሶ ይህን ማህበር ከግብርና ግብር ቤት ምን ይተዳደሩ ነበር? ልጆችዎስ እንዴት ለላደንቸው?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- የባለቤቱ ጠረጎም ከተፈጠረ በኋላ ስተዳደር ደጋፊ ነው ለረዳም ጊዜ ስተዳደር የቆየሁት። እኔ ሙሉ በሙሉ በጠቀሰናቸው ደጋፊ ነበር የምናለው ከሁለት ልጆቼ ጋር በተሰማራ ላይ ነበር። ምንጋታዎም ምን ይሠራል የሚለው ነገር ግራ ተጋብሮ ነበር። ልጆቼ ትንሽ ከፍ ካሉልኝ ይህን ነው ለውጥ ማየት የቻልኩት አገዛዥ ለክልር የተመዘኛውን ይሁን በግም ለውጥ አይቻልም። ከዚህ በፊት ግን ምንም እይነት መተዳደሪያ አልነበረኝም። ያችኑ መቶ አስር ሳይሆን ስር የምጠቀም። ጥፈር:- ማህበርን እንዴት ለትመሥርቱ ቻላችሁ?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- ማህበር የሌሎች ማህበር ነው። ግን መጀመሪያ መቶ ሃምሳ ስም በአካባቢያችን በጠቅላላ ነገር የሚኖሩ ሴቶች እራሳቸውን አንዳልወጡ ሌሎች ከተለያዩ ጋር በመሰጋገር ለዚህ ደረጃ ያደረጉን ደክተር ጌታቸው ነው። ተቀላቆለን የኔርው ከፍተኛ 12 የሊሁት ወረራ ሁለት በግም ለመሰጠን ይገባል።

ጥፈር:- ማህበራችሁን መቼ ነው የመሠረታችሁት?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- በ1995 ዓ.ም. የመሪነት ፈቃድ ከአካባቢው የተዘለ አስተዳደር ያገኘንበት ነው። ማህበር ወደ ሥራ የገባው ግን 1996 ዓ.ም. ጥቅምት ዘጠኝ ጀምሮ ነው ወደ ተግባር የገባንበት።

ጥፈር:- ማህበርን ምን ምን ተግባራትን ነው የሚያከናውኑት?

ይህም ከተፋናጂ ተፈጥሮ ተኮር ግብርና ሙሉ ጥቅም እንድንገናኝ ይረዳናል። ስለሆነም ሀሳባዊ ትግዥራው መራትን ሳናርስ ተገታ መሠራት ይሆናል።

ነገር ግን በሁሉም ቦታ ይህ ሀሳባዊ ትግዥራ የሚቻል አይሆንም። ስለሆነም ገበያዎች በተቻላቸው መጠን ወደዚህ ደረጃ ለመድረስ መግባር ይኖርባቸዋል።

ምክንያቱም እያንዳንዱ ገበያ የሚጋጥመው ነገር ለላይ ስለሚችል ነው። አንዳንድ አርሶአደሮች የመራት ሽጎን ሳይካኑ ተገታ ዘር በመሠራት ሊተገብሩት ይችላሉ። ሌሎች አንድ ጊዜ ባቻ በማረስ ደጋግሞ ማረስ በማስገባት ሊጥኩሩት ይችላሉ። ይህም መራታቸውን በደህን ባቻ በመውጋት ወይም አንድ ጊዜ በመቆረረ ሊሆን ይችላል። ይህ እንግዲህ የመጀመሪያ ደረጃ መሆኑ ነው።

በሁለተኛው ደረጃ አርሶአደሮች ያመራቱትን ምርት ትራት አካል ማሳቸው ላይ በመተወ የመራት (ክልር) ሽጎን መጨመር እና ይህ የክልር ሽጎን ሳይካኑ ሳይቆይታል እና ከክልር ጋር ሳይያዳለት ዘር መሠራት መጀመር አለባቸው።

ተፈጥሮ ተኮር የተፋናጂ ግብርናን መግባር እና መተግበር ፈቃድ ሁኔታ ነው።

ይህ ማለት ከተለመደው አሠራር የተለየ ግብርና ማለት ነው። ስለዚህ አርሶአደሮች ዘገምተኝነት ሊያላቸ ይችላሉ። ነገር ግን እራሳቸውን ማስገደት፣ ለመግባር ለመላወጥ አዳላኞችን እና ሰውተኞች ለማግኘት መሠረደት አለባቸው። ይህ ማለት ለአላ አወጣጥሮ የለዕምር አስተሳሰብ ይጠይቃል። ለምሳሌ፣ አርሶአደሮች መግባታቸውን ተደጋግሞ የታረሰ እና ዕድት ያለ የግብርና ማሳ እድገ ጥሩ አለመሆኑን ነው።

የሚገኘው ጠቃሚታ ግልፅ ነው። አርሶአደሮች እነዚህን ዘዴዎች በመጠቀም ልዩነቱን በቀላሉ መመልከት ይችላሉ። ጉልበታቸውን ይቆጥባሉ፣ የማምረቻ ሞጋን ይቀንሳሉ፣ እናም የአፈራቸውን ልምት እና ውሃ መያዝ እትም በዘለብ ያሻሻላሉ። ይህ ማለት ደግሞ ከፍተኛ ምርት ያገኛሉ ማለት ነው።

ገበያዎች ያተረፉትን ሰንታቸውን (ጊዜያቸውን) ግብርናቸውን በማስፋት እና/ወይም ለሌ ገንድ በመጀመር ሊጠቀሙበት ይችላሉ። በዚህም ብዙ ገንዘብ ወይም ገዢ እንዲያገኙ ያስችላቸዋል። ስለሆነም ተፈጥሮ ተኮር ግብርና ለዘመናት አንቶ የያዘውን የድህነት መረብ ስብረው እንዳይኖሩ ለማለት ነው።

መደቡን ለሥራ እንዲመቸን በጥራትና ተከፋፍለንዋል። ገዢው ግን አንድ ላይ ነው ለከ ሻይ ቤት ዝቅተን እንደምንገራው የገር አርባቸንንም በሽፍት ተገኝተን እንሠራለን።

ጥፈር:- ስለ ሻይ ቤት ያሳውቁን?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- ሻይ ቤት ውስጥ ምን ለምልም እንደራ እንሻሻለን፣ ምንም ወርቀትን እንሻሻለን። እነዚህም የምንሰጠው በግንደቱ እንሻሻለን። ለሌላ ላለ፣ ድራፍትም አለ። ሻይ ለላን ወጣቶቹ በግም ተጠቃሚዎች ናችሁ።

ጥፈር:- 1995 ዓ.ም. ማህበራችሁ ሲቋቋም ሲመሠረት ለላማችሁ ምን ነበር? ምን ላይ እንደገርሳለን ብላችሁ ታስቡ ነበር?

ወ/ሮ ፋንታኅሽ:- እኔ እንኳን በእውነት እዚህ ጋር እንደገርሳለን ለኔ እሳብም ነበር ምክንያቱም ከራሴ ለጀምርላሁ እኔ ቀፋር የሚባል ነገር አልውቅም። ምክንያቱም አሁን ቆራረ ለዚህ ይደርሳል ለኔ አልገምትም ነበር። ግን ዛሬ ብታታው አባባል አለ ምን ሲያርሱ እንደገራውን አይታረሱ። እርሱ ቆራረ ከተኩተሁ እርሱም እና ውሃ አጠጥተሁ ለዚህ ነገር አድርጎህ ራሱንና ቤተሰቦችን ፍረሻ ነገር መገንዘብ እንደገና ተገርግጦ መሻገር ብዙ የሥራ ለውጥ ነው። ደስ የሚል ነው ከሚገኝ ወጥተሁ የሥራ ምንነትን ማወቅ። እንደዚህ ተጠቃሚ ብንሆን ገር አድርጎው እኛ ሊትጥድድን ችግር አይኖርብንም። በእውነት እውነቱን ነው የምልህ ጉመንና ቆሳባ ልጅህ ማለት ነው። አረንጓዴ ነገር ለማየት ስትደር ሄደህ በሻርባህ ለምልም ያገር አገልግሎት ስትመልስ ሁሉም የኋረሻ ቦታውን ይናፍቀዋል። ከምንም በላይ ከምንም በላይ የሥራ ምንነትን ያሳውቅን ነው። መስተዳደርዎችን ዕድልዎችን ነገ የኋረሻ ቦታችን። ይህንንም የሻይ ቤታችንን ሰጥተውናል። በግም ነው ለሌሎች ያላቸው ትኩረት ሴቶች በሥራ እንዳልወጡ ይህንን አድርገዋል።

በጣም ነው ደስ የሚለው ምን ጊዜም እንዳልኩህ የሌለኩር ጌታቸው ድርጅት ከጉናችን አልተለየም። ከዚህ ሻይ ቤት ወጥታችሁ ይህን ጉመናችሁን ቆስጣችሁን ሠርታችሁ አራሳችሁን ለውጣችው የምትሠሩበት ይሆናል ሲል ነበር ያ ነገር ተሳክቷል።

ጥፊር:- የተተናጀ የተፈጥሮ ግብርና በገር እርሻችሁ ትተንበራላችሁ? ከሆነ እስከ ስለተተናጀ የተፈጥሮ ግብርና ያለዎት ሃሳብ ምንድን ነው?

ወ/ሮ ፋንታነሽ :- እዎ የተተናጀ የተፈጥሮ ግብርና እኛም ጋር አልፎ። አሁን ለምሳሌ ጉመና፣ ቆስጣ እንዳንድ ጊዜ ቅጠል ቢሜ ይሆናል ያን ለማግኘት እናውለዋለን። ከማግኘቱ ልሳሌና እኛ በራሱ በአትክልት ቆስጣ ነው ኮፖስት የምናዘጋጀው። ትንሽ ቢሜ ነገር ያለው የጉመና፣ ቆስጣ ቅጠል እያወጣልም የሸገብርት ልጣጭም ከራሱ ተለይቶ ከጠርፎው ወጭ እያወጣልም መልሶ ተሰብስቦ ከምጋስት ሆኖ ለማግኘት ያለንባል። የምትየው ነገር የለም።

ጥፊር:- ስለዚህ የተፈጥሮ ግብርና እየተገባራችሁ ነው?

ወ/ሮ ፋንታነሽ :- እዎ እየተገባራችሁ ነው።

ጥፊር:- አሁን ደግሞ ከብቶች ማርባት ጀምራችኋል ተገብሎ ወደ ባዮ ጋዝ ማምራት የምትገቡበት ሁኔታ ይኖራል ማለት ነው። እሱ ጋር ያላችሁ ሃሳብ ምንድን ነው?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- ባዮ ጋዝን ያው ለምድዳነት እንጠቀምበታለን እሱን እዚያው ግዜ ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች ቤቱን የሚጠቀሙት አሉ። አሁን ነገሩ ከሚገቡ ጉባራታችንን እየጠቀሱ ያሉ ሰዎች ናቸው ከባዮ ጋዝ ተጠቃሚ ሆኖባቸዋል። እኛም ደግሞ ስለጥንን እንዳተር መቶውን እዚያ ላይ እናውለዋለን ማለት ነው።

ጥፊር:- አጠቃላይ ገዢዎች ስትጨባጭ ምን ይመስላል? ያንኛችሁ ጠቃሚታ ምንድን ነው? ገዢዎችሁን እንዴት ነው የምትካራሉት?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- ገዢዎችን የምንካራለው አመት በግልን ጠብተን ነው። ከአመት በግልም ዘመን መላውን እና ፋሲካ ተከትለን ነው ገዢዎችን የምንካራለው ዘመናዊው ገዢ ላይ ጥቂት አስተርጓሚ አብዛኛውን ነው እኛ የምንካራለው። እንጠቀማለን ጉመና ከምንከፈው በተጨማሪ ቤት የምንከፈለውም አለ።

ጥፊር:- የወደፊት ስትገኙት ምንድን ነው? ማድረግ ነው የምትፈልጉት?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- እዎን አሁን ወደፊት ለምሳሌ በሻይ ቤታችን ደረጃ ልሃድላህና አሁን ወደፊት ወተት የሚጠይቁን ሰዎች አሉ ከእኛ ከራሳችን ወተት ለማትረገጠ እትድ አለን። ከምናከራየው ተጨማሪ ወደ ሻይ ቤታችን እናስገባለን። እኛ ሻይ ቤታችንን በጠለጠ ለማሳደግ ነው የምናስብው።

መንሻችን ሁለቱ ስለሆነ ሁለቱንም አጠናክረን ጉን ለጉን አያይዘን ነው የምንገደው። እንቁልል ስለሚኖረን ወደ ስት ከማትረባችን ተጨማሪ በሻይ ቤታችን በሰንጠረዥ ደረጃ እናዘጋጃለን። ሁሉ ተሟላላችን ደስ እያደለም። በአንድ አገር ቆመን የገበሬውን አሁን ደግሞ በሁለት አገር ቆመን አራሳችንን ለዚህ አድርሰውናል የጎሰንም ድካም ሥራችንን የተሻለ ደረጃ አድርገን እኛ ደስ እንዳለን እነሱንም ማስደስት ነው የምንፈልገው።

ጥፊር:- የተሰጣችሁ ስልጠና ምን ይመስላል? ምን ያህልስ ጠቅሟችኋል?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- እኛ ወደ ማህበር ከመግታችን በፊት መጀመሪያ ገና ወደ ሥራ ላንገጣም ለስራ አምስት ቀን ስልጥናል። አሁን በየጊዜው ስልጠና ይሰጠናል ስልጠና በአመት አንድ ጊዜ ሁለት ጊዜም የሚሆንበት ወትት አለ። አሁን እራሱ ስልጠና ለመግባት በገንዘብ ላይ ነን አሁን እርግጥ እናውቀዋለን። ነገር ግን ከብቶችን ገንቦቹን እና ደርጎቹን በተመለከተ ስልጠና አለ። ስልጠናው እነዚህን ክፍሎች አትክልታችን ጋር እንዴት አተናጅተን እንደምንተዛዘር ይሆናል። ሁሉም አላላቶችንም ስልጠና የተሳተፉ እና የተከታተሉ ናቸው።

ጥፊር:- ከዚህ አንገር ከስልጠና ካገኙትም ከተግባርም ከተገነቡበት የተፈጥሮ እርሻን ከከተማ ግብርና ጋር እንገናኝተው ሲገኙት ?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- ልክ ነህ ለምሳሌ ከከተማ ቤቶች አቅጣጫ ለምሳሌ እኛ ምን አልባት ድር የምናውቀው አባት ለከተማ ተጠባብሮ ለዳህ መጋሪያነት እና ለማህበራዊ የምናውለው። አሁን ግን አባት በውሃ ተጠቅሞ ሁሉንም አደጋ ለዚህ ደረጃ ሲደርስ ማቶ ተላል እያደለም። ምንም እንኳን ለግብርና ማህበራት ማህበራት ማህበራት ነው የምንጠቀመው። ከከተማ ምንም የሚወድቅ ነገር የለም። በደርጎችም ደረጃ ቆይታዎች ከሱ መልሶ ማግኘት ነው።

የገር አትክልቶችንም ቆይታዎች ምንም አልባት ገብር ያሉ ሰዎች ቢያውቁ ነው እንጂ እኛ ግን አዲስ አበባ ተወልደን ያደገንም ምንም የምናውቀው ነገር አልነበረም። እገኛ ፋፍር (Double digging) በመባልም መደብ ምንም ያህል እርቀት መዘጋጀት እንዳለበት ተገንጠናል። አንድ መደብ ላይ ምን ያህል ቆይታ ጉመና መኖር እንዳለበት፣ አትክልቶች በምን ያህል መራራት እንዳለባቸው ይህን ሁሉ ነገር ተምረን ነው የገንጠን ገምገማ- በዘረዘረ ወደ ሥራ የገባለንም። መደባችን በአገራዊ ምክንያት አትክልቶችን እንዳይሸሙ ምን ያህል እርቀት መሆን እንዳለባቸው የገባን ከስልጠናው በጎላ ነው። ስልጠና ባደረግን እኛ ቆይታውን ግን እንዴ እንዴን እየተሻሻለው መታወቅ ይኖር ነበር። ነገር ግን ሁሉም ሰዶታቸው አኩራ ነው። ምንም እይነት ነገር ለደነት ላይኖራቸው ማለት ነው። አኩራ የተተከሉት አኩራ ነው የሚያድጉት። ያን ነገር ማር ግን አንድ አንድን እየተሻሻለው ተጠቃሚ ሆኖ ምርቱ ውጤታማ እያሆነም ነበር።

ጥፊር:- በአካባቢያቸው ሲረ ይታ ይዘው ሳር በትላብት ጠጂ ሆኖ የሚገኝ ይታ አለ። እስከ ሳንዚህ ሰዎች ምን ይመክሯቸዋል?

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- ሁሉም ሰው ይኛግረኛል ማለት የለበትም። ለምሳሌ አሁን ደክተርን መጥተው ቢጠይቁት እና ቦታቸውን ቢያለግቡት የራሱን ባለሙያዎች አጠግኦቹ ያሰለጥናቸዋል። ሁሉም ቢሥራ እንዳለውጥ ነው የሚፈለገው። ገዢዎችው በውጭ ከሚሆኑ ጉመና እና ቆስጣ ቤተክሉ በሰዎችትና አሥራ አምስት ቀን ተጠቃሚ መሆን ይችላሉ። የሥራ ፍላጎት ነው። ሆኖው ውስጣቸው ሠርቶ የመለጠጡ ፍላጎት ካላቸው ማህበራት ቆይታ እያደለም በገለልቶ ደረጃም ይቻላል። ማህበራት ቆይታ ስለሚገባቸው ሁሉ ነገር ወስጥ ተሳትፎ ይኖርጋል። አሁን ስለራሳችን ልንገጠን የሰራ ምንነትን እንድናውቅ የሆነው በማህበራችን ውስጥ ባለን ተሳትፎ ነው። ዛሬ ቆይታ ነገር ሠርተህ መለጠጥ ትችላለህ። አሁን እኛ ምንካቸንን ችለን ያደረግን ባልትና አለን። መንግስት በፈተሰው መንገድ ለስራ ካልከ ቆይታ አይነት ነገር ሠርተህ መለጠጥ ትችላለህ። የገር እርሻ ዛሬ የሚፈለገው ደግሞ እነዚህ የሚጠይቁ እና የውሃ ማጠጫ ነው። በተለይ መሥራት ይቻላል ሲረ ገዢ ካላቸው ከቆይታ ማርባት ድር ማርባት ይቻላል። ዛሬ አንድ ደር ምን ያህል እንደሆነ ይታወቃል።

አንድ አንቀላልም እንደዚያው ብር ከሰጥን የምትገቡን እራሱን አምርተህ ለልጅህም ማትረገጠ ተላል ነገር እያደለም ላንቲም ታተርፋህ ቤት ውስጥ የሆነ እና ለላው ነገር አንድ እያደለም።

ጥፊር:- ለማህበር እጣላት የሚያስተላልፉት መልስስት

ወ/ሮ ፋንታነሽ:- በመጀመሪያ ደረጃ ማህበር ላይ ወሳኝ ነገር ፍትር እና መቻቻ ነው። ፍትርና መቻቻ ካል ነገ ያለባቸው ደረጃ ላይ እንደርሰለን። ማህበራት ላይ መቻቻ አለው የሚያስፈልገው። ፍትር ነው የሚያስፈልገው። ፍትር ሲኖር ትሠራለህ እያደለምም ከምንም ዘይ ፍትር ኖሮን ከሠራን ነገ የእኛ ራሳይ ይላካል። እኛ ቁርጭ የለብንም ገንዘብ እንደዚህ ሆኖ ሳንከፍል ቆይታ የተጨናኙንበት ጊዜ የምን። እንገላ ለሁሉም ማህበራት ጠንቀራ ጠንቀራን እንዳውጣለን ዕድሉ ሲሆን። በአሁን ሰዎች በጣም የተመቻቸ ሁኔታ ነው ያለው። በአሁን ሰዎች በሌሎች በመጣቶች በጥቃትን እና አስተኛ ተደራጅተህ በጣም ውጤታማ ትሆናለህ። አንድ ቆይታውን ውጤታማ እያሆነም ማለት እያደለም ነገር ግን ከአንድ ቁርጭ እንደሚባለው ቀጭ ቆይታ ችግርን ከምናስብ ወጣ ቆይታ መፍትሔ ቀንጋራ እና ለሰጥ ቆይታው ነው የምንለው አመለካኛለሁ። እገዚያ ቆይታ ይሰጥልኝ።

ጥፊር:- እኛም እናመሰግናለን።

የጥፊር መጽሐፍት
ራዕይ
አዲስ የግብርና ግብረ-ቶችን፣ ቴክኖሎጂዎችን እና ስውነተኛን የመጠቀም ስልጣን ለማግኘት ውስጥ ጉልህ ሚና የሚጫወቱ ሰዎች ጠንቅሎ የንግድ ማህበራትን መፍጠር የሚችሉ አርሶአደሮችና እርቆ አደሮችን ማጥፋት።
ተልዕኮ
ተፈጥሮን ያማክስ የተተናጀ ዘላቂ የግብርና ልማትን በማስፋፋት ተግባር ተባር፣ ችግር ፈጅ፣ እትም አጉልጣች እና ፍላጎትን መሠረት ያደረጉ ሁሉን አቀፍ የሆኑ የላይኛና ቴክኖሎጂ ግብረ-ቶችን በመጠቀም ማህበራዊ፣ ሲቪል፣ ሲቪል፣ ሲቪል ስራዎችን ማፍጠን፣ የአርሶ አደሮችን እና እርቆ አደሮችን እናደርግ ማሻሻል፣ እካባቢን ማደስ እና መንግስቱ።
ዓላማዎች
• የተተናጀ ዘላቂ ግብርናን በማስፋፋት በመስክ የተመዘገቡ በጉ ተሞክሮዎችን በመቅሰምና በማስተዋወቅ ማህበራዊ ልውውጥን በሁሉም የሀገሪቱ እካባቢዎች ማፋጠን።
• ተፈጥሮን እካባቢን መሠረት ያደረገ የሰውነት እና ቴክኖሎጂ ሽግግር ላይ ያተኮረ ጠንቅሎ እካባቢ ለተፈጥሮ የሚችል ተፈጥሮ ተባር ግብርናን ማስፋፋት።
• ተፈጥሮን እካባቢን የማይጎዳ አዲስ ቴክኖሎጂዎችን እና ስውነተኛን በሁሉም አርሶአደሮችና እርቆ አደሮች ዘንድ በማስፈጸም የተተናጀ ዘላቂ ግብርናን ማስፋፋት።
• ማህበራዊ፣ ሲቪል፣ ሲቪል ስራዎችን ለውጦችን እካባቢዎች ሁኔታዎች ጋር በማተናጅት በሁሉም አርሶአደሮችና እርቆ አደሮች ዘንድ ዘላቂ ግብርናን በተተናጀ መልኩ እንዲያከናውኑ ማገዝ።

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ግብርና መሰረቱ ከተፈጥሮ የወሰዱትን መሰረት መተካት ነው።

ባዩ ጋዝ ማን ማምረት ይችላል?

ባዩ ጋዝ የማዘልያ ጉድጓድን በማንኛውም የአርሳሌድና እርቁቱ እድፈ ንር በተላላ መንገድ እና ጥቅም ላይ ማዋል ይቻላል። ለዚህ የሚያስፈልገው ጥቂት የሽግግር ቁጥጥር ብቻ ነው። እንደየቤተሰቡ የመጠቀም ሁኔታና አቅም ከ 7 ሜዲትራ ስኬት 20 ሜዲትራ ይዘት ያላቸውን ባዩ ጋዝ ማዘልያ ጉድጓዶች ልናዘጋጅ እንችላለን።

ባዩ ጋዝ ቲክኖሎጂ በሰፊው ከተሰራ እና እንደገና ላይ ከዋለ እንደሰነድ ለጋዝ እስከ ማንተሳተፍ አቅም አለው። የአንድስተራ ጸንራተርችን በማንተሳተፍ የፋብሪካ የሥራ እንስሳትን በአማራጭ የሀይል ምንጭት ሊያገዝ ይችላል።

ከዚህም በተጨማሪ ባዩ ጋዝ ቲክኖሎጂ እየተሻሻለ እና እያደገ ከመሆኗ የተነሳ ወደ ከፍተኛ ደረጃ ደርሷል። ባዩ ጋዝ በማሸጊያ ዕቃዎች ታሽቦ በምንፈልገው መጠን እና አቅም እያንዳንዳችን ቤት ለማድረስ ይቻላል። እነዚህ የታሽቦ ባዩ ጋዝ ምርቶች ቤታችን ውስጥ የተለያዩ የቤት ውስጥ ሥራን ለማክናወን ልንገልግልላቸው ስንችል። በተጨማሪም የመኪና ምተርን በማንተሳተፍ ለመኪና መንገድ እንደገና ለጋዝ ለማድረስ ይቻላል። ከአሥር አመት በፊት የተተካገረ ተፈጥሮአዊ እርሻ እንተርገራይዝ ባዩ ጋዝን እሽጉ ለገዢ ማቅረብ የሚቻልበትን ሁኔታ ለጋዘጠኞች ያላቸው ሲሆን አሁን ምርጫን በመግፋት በቅርብ ጊዜ ውስጥ የታሽቦ ባዩ ጋዝ ምርቶችን በተለያዩ የኢነርጂ መሽጫ ስፍታ ለማቅረብ በዘንጅት ላይ ይገኛል።

አንዳንድ ነጥቦች ስለ ባዩ ጋዝ

የምናመርተው ባዩ ጋዝ መጠን በምንጠቀሙ የፍጥ አይነትና መጠን ቁጥጥር የፍጥ የውሃ ይዘት መጠን እንደገና ይለያያል። የአካባቢው የሙቀት ሁኔታ ለላይ ባዩ ጋዝ መጠን እና የመመሪያት ሂደትን የሚያፋጥነው ነው። ለምሳሌ በምታተማ ቤታ ባዩ ጋዝ ከሦስት ቀን እስከ ስምንት ቀን ሊመረት ሲችል በተዘጋገሞ ቤታ ግን ሁኔታው ሊረገግ ይችላል። ለዚህም ውሀ አመቆ ወደ ማዘልያ ጉድጓድ መጨመር የሙቀት ሁኔታን በመፍጠር ሂደቱን ሊያፋጥነው ይችላል።

ጥናቶች እንደሚያሳዩት ከተለያዩ አንስሳት እና ዕድሜዎች የሚዘጋጅ ባዩ ጋዝ አይነቶች የተለያዩ የምርት መጠን እንዳላቸው ነው። ለምሳሌ ከአንድ ዜሎ ግራም የከብቶች አባባ የሚገኘው ባዩ ጋዝ መጠን 10-32 ሊትር በቀን ሲሆን ከሌሎች እንደ ጾሮ ኩስ የሌላው በጠጥ የሚዘጋጅ ባዩ ጋዝ የተሻለ ባዩ ጋዝ ምርት እንደሚሰጠው ለማወቅ ተችሏል።

ለላይ እና ዋጋውም ባዩ ጋዝ እንደገና በምንጠቀም ከሚያደርጉ ምክንያቶች መካከል አንድ ጊዜ በከፍተኛ ጥረት ደረጃ የተገነባ ባዩ ጋዝ ማዘልያ በዘቅተኛ የጥገና ወጭ እና ያለምንም ችግርና ጭንቀት እንደሰነድ ከ15-20 አመታት እንደገና ለሰጥ መቻሉ ነው።

ባዩ ጋዝ አጠቃላይ ጠቃሚታ ምንድን ነው?

ይህ ገፁ የኢነርጂ አማራጭ በቤተሰብ ደረጃ ለመተግበር እንቅፋት ሆነው የቆዩት የግንባታ ወጭ የቲክኖሎጂ አለመኖርና የመረጃ አጥረት ዛሬ በመተረፍ ላይ ይገኛሉ። ስለሆነም ቲክኖሎጂው በሁሉም አካባቢ በመስፋፋት ላይ ይገኛል። በቤተሰብ ደረጃ ባዩ ጋዝ ገፁ የኢነርጂ ምንጭ በመሆን ለምግብ ማዘልያ ለጤናማ አኗኗር ለተሻለ የጤና ሁኔታ ቁጥጥር የሌሎችን ሀገራት ጤናና በማሻሻል፣ እንዲሁም ጉልበትና ጊዜን በመቀነስ ወደር የማይገኝለት የኢነርጂ አማራጭ ሆኗል።

ከዚህም በተጨማሪ አጻጻፍ የሥራ ዕድሎችን በመፍጠር የአካባቢ ሁኔታን በማሻሻል የሚኖረው ጠቃሚታ ዘርፈ ቁጥ ሲሆን ለኢኮኖሚያዊ ግንባርና እና አካባቢያዊ ቁልን በማስት ጥና ጥና የጠቃሚታ አወቃረር ልንከፍላቸው እንችላለን።

የባዩ ጋዝ ጠቃሚታ	ዝርዝር ጠቃሚታ
ኢኮኖሚያዊ ጠቃሚታ	የኢነርጂ ወጭን በከፍተኛ ደረጃ ይተንሳል፣ ለማንድ ለተማና ለንዳጅ ዘይት ማመላሰስ የሚውሰውን የጉልበት መጠን ለሌላ ምርታማነት ላለው ተግባር እሳውል ማዘል፣ ለሰው ሰራሽ ማዳበሪያ የምናውጣውን ወጪ በተፈጥሮ ማዳበሪያነት ለመተግበር ልንጠቀምበት እንችላለን።
ማህበራዊ ጠቃሚታ	የሥራ ጫናን ይተንሳል፣ በተለይ የሌሎችን ሀገራትን፣ የመግባር ዕድልን ይጨምራል፣ ሌሎች ማህበራዊ ተሳትፎዎችን በጉልበት ደረጃ ይጨምርልናል፣ በሳቂ ግብርናን እንደገና ማዘል፣ የከብቶችን እርባታን ማሻሻል ያስችላል።
አካባቢያዊ ጠቃሚታ	የተለመዱትን የንዳጅ ዘይት እና ሰው ሰራሽ ማዳበሪያን ባለመጠቀም የአካባቢ ብክለትን ያስወግድልናል፣ የተለመደው የፍጥ አወጋገድ ዘዴ በማስወገድ ገፁ ሁኔታ ለአካባቢ እንዲኖረን ያስችላል፣ ባዩ ጋዝ ገታጭ የአረር ለምንት እንደገና ማዘል፣ የመሬት ውስጥ እና የመሬት ላይ ወግን ከብክለት ይከፍላልናል፣ ደን ለማደግ እንዳይጨፈጨፍ ይረዳል።

የተሻሻለ ባዩ ጋዝ ምድጃ

ከባዩ ጋዝ ተፈሪ ምርት በሚገኝ የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከ2 እስከ 3 አጥፍ ምርት ማግኘት ይቻላል

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ግብርና መሰረቱ ከተፈጥሮ የወሰዱትን መሰሪያ መተካት ነው።

አምድ

በዚህ አምድ የተለያዩ ጥቆማዎች፣ አስተያየቶች፣ ምላሾች የሚሰጡበት ሲሆን አንጻቢዎችም የሚሳተፉበትም ይሆናል።

ለእረፍት ጊዜ

የእረፍት ጊዜዎን የት ላላልፍ ብለው ጭንቅ አይገባም? ተግባራዊ የተፈተነ ሥራ የት ወስደህ ላስጉ-ጭኝቸው ብለው እይጨኑ! ተመራማሪዎ ከሆኑ በተግባር የተፈተኑ ስራዎችን የት እገኛህ ልመልከት ብለው አይደክሙ። ለአርሶአዊዎችም እንደት እድርገን ስልጠና እንስጥ ብለው ግራ አይገባዎት ነገር ተላል ነው።

እዚህ እዲስ አበባና ዙሪያዎ ከሆኑ ያሉት እዲስ አበባ ፈረንሳይ ብረት ድልድይ የሚለውን መንገድ ይዘው ሊጓዙ የባዮ ኢኮኖሚ አፍሪካ የተፈጥሮ ተኮር የተቀናጀ ግብርና ተደምን ያገኛሉ።

በዚህ የግብርና ተደም ውስጥ የተለያዩ ተፈጥሮ ተኮር የግብርና አንቅስቃሴዎችን ያገኛሉ። የተፈጥሮ ሀብት አጠባበቅ የተለያዩ የእርሻ አንቅስቃሴዎች፣ የግር እርሻ፣ የአበባ እርሻ፣ የወተት እርሻ፣ የዶሮ እና አንሳሳት እርሻ ቦታ ሁሉንም በአንድነት እና በተቀናጀ መልኩ ይገብኙታል። ምን ይህ ብቻ ተደም-ተፈጥሮ ተኮር የእርሻ አማራጭንም እንደት አገልግሎት ላይ እንደሚወልድ ያስታኝዎታል።

የተቀናጀ የተፈጥሮ ግብርና ማዕከል በአለም አቀፍ ደረጃ አውቶ የተሰጠው የአየር ንብረት ለውጥ ከብቁም አለው።

ምን አንቅስቃሴ እንደሚያደርግ ማወቅ ከፈለጉ መመልከት ይችላሉ። የሓ ላይንስና ቱክናሱጂ አካዳሚ እና የተፈጥሮ ሀብት አንክባዜ ሞዴል ትምህርት ቤትም የግብርና ማዕከሉ እንደ አካል ነው። ተግባራዊ በጽንሰ ሀሳብ ብቻ ላይሆን በተግባር ጭምር ሊግሩ ይመልከቷቸዋል። V በአጠቃላይ የተፈጥሮ ግብርና ተደም ዘርፍ ብዙ ተግባራትን በአንድ ላይ አማምር በአጠቃላይ የተፈጥሮ ግብርና ተደም ዘርፍ ብዙ ተግባራትን በአንድ ላይ አማምር ይዞ የሚገኝ ሲሆን የሰራተኛ ጊዜ ሊኖርዎት በስልክ ቁጥር 251-1-14-35-01 ደውለው ቀጠር መያዝ ብቻ ነው ከአርሶ የሚጠበቅብዎት።

በአየት ነገር እረከተው አዕምርዎን እድሰው፣ ከፈለጉም የተደሙን የምርት ውጤቶች ሽማግሌው ይመለሳሉ ይምጡና ይገቡኝ። ይዞ የሚገኝ ሲሆን የሰራተኛ ጊዜ ሊኖርዎት በስልክ ቁጥር 251-1-14-35-01 ደውለው ቀጠር መያዝ ብቻ ነው ከአርሶ የሚጠበቅብዎት።

በአየት ነገር እረከተው አዕምርዎን እድሰው፣ ከፈለጉም የተደሙን የምርት ውጤቶች ሽማግሌው ይመለሳሉ ይምጡና ይገቡኝ።

ጥቆማ

ምን አለዎት? ምንስ ይፈልጋሉ? አርሶአዊ እና አርብቶ አደር ከሆኑ ያለዎትንና መሸጥ የሚፈልጉትን የምርት አይነት ከስልክ አድራሻዎ ጋር ይላኩልን። ነጋዴ ናዎት? ምን አይነት የግብርና ምርት ይፈልጋሉ? ከስልክ አድራሻዎ ጋር ይላኩልን።

ይህ አምድ አምራቾችን እና ነጋዴዎችን ብሎም ሸማቾችን ያገናኛል። ያለዎትን የምርት አይነት እና የሚፈልጉትን የምርት አይነት ይንገሩን መልስን በጥፈር ጋዜጣ እንጠቁመዎታለን።

ለጥያቄ ምላሽ

ግብርናን የተመለከተ ምን ጥያቄ አለዎት? ባለሙያ አማካኝ መጠቀሙን አገልግጠን ምላሽ እንሰጣለን። እርሶ ብቻ ጥያቄዎን ያቅርቡ ትኩረታችን መማር፣ ማስተማር እና መማማር ነው። ጥያቄዎ ምንድን ነው? ምላሹን ከእኛ ይጠብቁ። በዝግጅት ክፍላችን አድራሻ ይላኩልን።

ለአስተያየትዎ

ስለ መጽሔታችን ምን አስተያየት አለዎት? ስላቀረብናቸው መጣጥፍችሰ? ባለሙያ ከሆኑ፡ በመስኩ የተሰማሩ ተመራማሪ ሰዎችም ግንባር ቀደም በግብርናው መስክ ተሳታፊ አርሶአዊና አርብቶአዊ አስተያየትዎን ይላኩልን። ሳንጨምር ሳንተንስ እናቀርብለዎታለን። እርሶ ብቻ የዝግጃት ክፍሉን አድራሻ ይጠቀሙ። ይኸንን በነፃ የሚሠራጭ ጋዜጣ ተጠቃሚ አባል ለመሆን ከፈለጉ አድራሻዎን በተጠቀሰው ጥጽ ሞልተው ይላኩልን። ባሉበት ቦታ እንዲደርስዎ እናደርጋለን።

ሙሉ ስም
የፖ.ሣ.ቁጥር
ስልክ
የመኖሪያ ከተማ
የመኖሪያ ክልል

ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ የተቀናጀ ዘላቂ ግብርና የስልጠና ሰሌዳ

ወደፊት የሚከናወኑ ምን ተግባራት አሉ? መሳተፍ ካስፈለጉት የጊዜ ሰሌዳውን ይመልከቱ።

ቀን	ቦታ	ክንውኖች
ከሐምሌ 2-10	አዲስ አበባ	የውጣቶች ስልጠና
ከሰኔ 28-ሐምሌ 4	አሶሳ	የአርሶአዊዎች ስልጠና
ሐምሌ 3	አዲስ አበባ	የአካባቢ ሳይንስ ፊት-ቲቫል በዮሐ ሳይንስና ቱክናሱጂ አካዳሚ
ከሐምሌ-14-ሐምሌ 16	አዲስ አበባ	ሴቶች ሀብረት ስራ ማህበር ስልጠና
ከሐምሌ-12-ነሐሴ-16	ስዊዘርላንድ	የባዮ ኢኮኖሚ አፍሪካ የስራ ባልደረቦች እና አርሶአዊዎች የአምድ ልውውጥ ጉብኝትና ስልጠና

